

90

การประเมินผลโครงการวิจัยที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน :

ศึกษา เอกพากษ์ภูมิปัญทางการ เกษตร

นางสาวยุพา แป้นรักษา

ศูนย์วิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นรายงานหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญา เศรษฐศาสตร์ธรรมนารีมีผลให้
ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-563-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1672259

AN EVALUATION OF RESEARCH PROJECT FINANCED
BY GOVERNMENT BUDGET : A CASE STUDY OF
AGRICULTURAL RESEARCH

Miss Yupa Panraksa

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1955

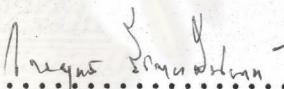
ISBN 974-631-563-3

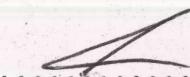
พิธีบวงสรวงเปิดตัว นักศึกษาใหม่	การประเเพนดิลโครงการวิจัยที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
โดย	ผู้ดูแล : ศึกษา เผาฯ กรณีวิจัยทางการเกษตร
ภาควิชา	นางสาว บุพานา แย้มรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ ดร. ไกรยุทธ์ ชีรทยาศิริเนตร รองศาสตราจารย์ ไพบูลย์ เสกอุทัย

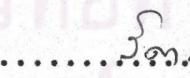
บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

.... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สินธุ์ ถุงสุวรรณ)

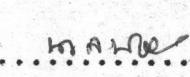
คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. ไกรยุทธ์ ชีรทยาศิริเนตร)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ไพบูลย์ เสกอุทัย)

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รัตนา สายคุณิศา)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลิดา อนรัตน์)

.... กรรมการ
(ดร. นาลน้อย ตรีษฐิต)

บุพฯ แบบรากษา : การประเมินผลโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน :
ศึกษาเฉพาะกรณีวิจัยทางการเกษตร (AN EVALUATION OF RESEARCH PROJECT
FINANCED BY GOVERNMENT BUDGET : A CASE STUDY OF AGRICULTURAL
RESEARCH) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร. ไกรฤทธิ์ ธิรตยาศิริฟันธ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม :
รศ. ไฟค่าล เสือกอุหัย, 88 หน้า, ISBN 974-631-563-3

รัฐถุประสงค์ของศึกษา ศิ่ว การวิเคราะห์และประเมินการใช้งบประมาณที่ได้รับการ
สนับสนุนงบประมาณที่ได้รับโครงการวิจัยทางการเกษตรว่า การทำวิจัยได้ผลผลิตและผลลัพธ์เพียงใด รวมทั้งศึกษา^{ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยทางการเกษตรไปเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์}

การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่างโครงการวิจัยทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในปี
งบประมาณ 2528-2529 จำนวน 414 โครงการ การเก็บข้อมูลใช้วิธีสำรวจเบียนรายชื่อโครงการ
วิจัยจากเอกสารของกรมวิชาการเกษตร และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
จากผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า โครงการวิจัยทางการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณกลุ่มตัวอย่าง
สามารถผ่านการประเมินผลลัพธ์ร้อยละ 47.34 และผ่านการประเมินผลลัพธ์ร้อยละ 27.29 ของ
โครงการทั้งหมด ส่วนรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการเผยแพร่ และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์คือ^{การขาดงบประมาณที่ต่อเนื่องเพื่อประยุกต์ผลการวิจัยก่อนการนำไปใช้}

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา .....
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C360316 MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: PROJECT RESEARCH / OUTPUT ANALYSIS

YUPA PANRAKSA : AN EVALUATION OF RESEARCH PROJECT FINANCED BY GOVERNMENT BUDGET : A CASE STUDY OF AGRICULTURAL RESEARCH. THESIS ADVISOR : PROF. KRAIYUHT DRIRATAYAKINANT, Ph.D. THESIS CO-ADVISORS : ASSOC. PROF. PHAISAL LEKUTHAI, 88 pp. ISBN 974-631-563-3

The purpose of this is to analyze and evaluate the output and outcome of the agricultural research projects financed by government budget. The study also explores the obstacles and other problems in utilizing the result of the research.

The samples under the investigation consisted of 414 research project financed by government in the fiscal year 1985-1986. Data used in the study was obtained from list of research projects of the Department of Agricultural and the questionnaires were also used in collecting primary data from the researchers. The percentage approach was used to analyze the data.

The result shows that the output of the agricultural research projects was 47.34% and the outcome was 27.29% of the total sample size. It was also found that the lack of continuous budget support is the important problem to utilize the result of the research.

ศูนย์วิทยบรังษยการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... เครชสูลาลต์
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

๑๑

กิตติกรรมประกาศ

ช้าพ เจ้าของบุพรษคุณในกำลังใจที่ได้รับจาก ศาสตราจารย์ ดร. ไกรฤทธิ์ ชีรพยายามสืบฯ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำดี และชื่อคิด เห็นทางๆ มาตลอด โดยเฉพาะในศ้น การสร้างกระบวนการติด และรายละเอียด เกี่ยวกับขั้นตอน ตลอดจนวิธีการเขียน วิทยานิพนธ์อย่างละเอียด ประกอบกับชื่อแนะนำอันเป็นประโยชน์ของอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ยังได้แก่ รองศาสตราจารย์ ไพบูล เสิกฤทัย รองศาสตราจารย์ รัตนा ส่ายคณิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลัยพร อมรวิชานา ดร. นวลเนื้อย ตรีรัตน์ ช้าพ เจ้าของบุพรษคุณทุกท่านด้วยความจริงใจ สุดท้าย ขอขอบพระคุณ คุณพิชัย-คุณเรณู งามจิตต์ เนื้อ และคุณสุชาติ อมราทีศน์ที่ ที่ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งให้กำลังใจ เป็นอันดีตลอดมา

นางสาวอุพา แม้นรักษา

ศูนย์วิทยบรังษย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทศดย่อภาษาไทย	๔
บทศดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประการ	๙
สารบัญตาราง	๑๐
สารบัญภาพ	๑๑

บทที่

1. บทนำ

ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ชุดกิจกรรมใน การศึกษา	6
ขอบเขตการศึกษา	6
ประโยชน์จากการศึกษา	6

2. แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิด เกี่ยวกับการประเมินผล	7
- ประเภทของการประเมินผล	7
- สกัดแยกของการประเมินผล	9
แนวความคิดในการจัดสรรงบประมาณ	16
- หลักที่นำไปในการจัดทำงบประมาณ	16
- แนวทางและเกณฑ์การพิจารณาอนุมัติงบประมาณ	17
- แนวทางการพิจารณางบประมาณ	18
- เกณฑ์การพิจารณางบประมาณ	18
- ช่องทางดำเนินการกำหนดงบประมาณรายจ่าย	21

งานวิจัยที่ เกี่ยวซอง.....	23
การนำความรู้จากทฤษฎีและการพนฐานงานวิจัยที่ เกี่ยวซอง	
ไปประยุกต์ใช้ในการประ เมินผล การจัดงบประมาณวิจัยทาง	
การ เกษตร.....	25
- การประ เมินผลผลิต.....	25
- การประ เมินผลสัพธ์ เปื้องศน.. ..	26
/ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล.....	28
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การ เก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4. ผลการศึกษา	
การวิเคราะห์การประ เมินผลผลิต.....	33
การวิเคราะห์การประ เมินผลสัพธ์.....	39
- การประ เมินผลสัพธ์ เปื้องศนโศรงการขนาด เสก...	39
- การประ เมินผลสัพธ์ เปื้องศนโศรงการขนาดกลาง..	42
- การประ เมินผลสัพธ์ เปื้องศนโศรงการขนาดใหญ่...	44
การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการนำไปผลการวิจัยทางการ	
เกษตรไป เพยเพร และนำไปใช้ประโยชน์.....	45

5. บทสรุปและชื่อ เสนอแนะ

— สรุป	49
ชื่อ เสนอแนะ เชิงนโยบาย	55
ชื่อ เสนอแนะในการวิจัยขั้นต่อไป	56
รายการอ้างอิง	57
ภาคผนวก ก	60
ภาคผนวก ข	65
ประวัติสู่เปียน	88

**ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญตัวร่าง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงงบประมาณเพื่อการวิจัยในส่วนต่าง ๆ	
ของปีงบประมาณ 2530-2534.....	5
2.1 แสดงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ ของโครงการวิจัยสร้างถนน ในชนบท.....	11
4.1 แสดงผลการประเมินผลผลิตโครงการวิจัยทางการ เกษตร จำแนก ตามสาขาวิชาระดับ ภาคี โครงการวิจัยที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณเพื่อการวิจัยในปีงบประมาณ 2528-2529.....	36
4.2 แสดงผลการประเมินผลลัพธ์ เปื้องศ้นโครงการวิจัยขนาดเล็ก จำแนกตามสาขาวิชาระดับ ภาคี.....	40
4.3 แสดงผลการประเมินผลลัพธ์ เปื้องศ้นโครงการวิจัยขนาดกลาง จำแนกตามสาขาวิชาระดับ ภาคี.....	42
4.4 แสดงผลการประเมินผลลัพธ์ เปื้องศ้นโครงการวิจัยขนาดใหญ่ จำแนกตามสาขาวิชาระดับ ภาคี.....	44
4.5 การแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ^{ศูนย์วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย} ในการนำไปใช้ทางการ เกษตรฯ เผยแพร่และนำไปใช้....	46

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
5.1 ภาพแสดงผลการประ เมินผลผลิต	52
5.2 ภาพแสดงผลการประ เมินผลสัพช์ เปื้องศีน	53
5.3 ภาพแสดงการประ เมินผลโครงการวิจัยทางการ เกษตร	54

**ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**